

The Effect of Strong Start Social Emotional Learning Program on social and emotional development of five-year-old children

Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın 5 yaş çocuklarının duygusal gelişimleri üzerine etkisi¹

Burcu Özdemir Beceren²
Rengin Zembat³

Abstract

In this study, it is aimed to determine the effectiveness of the Strong Start Social Emotional Learning Program on emotional development of the five-year-old children attending at preschool institutions. The study is conducted with pre-test and post-test control grouped experimental design. The study group consists of 40 five-year-old children attending at the two pre-school groups. Half of participants are attained to one control group and to one experimental group. Strong Start Social Emotional learning program is taught to children in experimental group once a week for 12 weeks in addition to their curriculum. Children in the control group continue to study their preschool education program. In the study, Personal Information Form, the Scale of Assessment of Children's Emotion Skills (ACES) were employed as data gathering instruments. In statistical data analysis, Mann Whitney U-Test, Wilcoxon Signed Rank Test, and Friedman Test are used. The results indicate that there is a statistically significant difference between the experiment and control group

Özet

Bu araştırmada, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın okul öncesi eğitime devam eden beş yaş çocuklarının duygusal gelişimleri üzerine etkililiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desende gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu beş yaş grubundaki 20 deney grubu, 20 kontrol grubu olmak üzere toplam 40 çocuk oluşturmuştur. Deney grubundaki çocuklara okul öncesi eğitim programlarına ek olarak oniki hafta süreyle haftada bir kez Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı uygulanmıştır. Kontrol grubundaki çocuklar ise okullarında uygulanan okul öncesi eğitim programına devam etmişlerdir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve "Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, Mann Whitney U-Testi, Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi ve Friedman Testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubundaki çocukların duygusal beceri puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde

¹ Çalışma Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Prof. Dr. Rengin ZEMBAT danışmanlığında yapılmış Doktora tezinin bir kısmından özetlenerek hazırlanmıştır.

² Ph.D., Preschool Education Department, Education Faculty, Çanakkale Onsekiz Mart University, burcuozdemir88@yahoo.com

³ Prof. Dr., Marmara University, rzembat@gmail.com

regarding their scores on emotional skills. Depending on the results obtained, it is concluded that Strong Start Social Emotional Learning Program has a positive effect on the emotional development of five-year-old children.

Keywords: Social emotional learning, social emotional learning program, emotional development.

farklılık olduğu belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın beş yaş çocuklarının duygusal gelişimleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal duygusal öğrenme, sosyal duygusal öğrenme programı, duygusal gelişim.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Giriş

Okul öncesi dönem diğer tüm gelişim alanlarında olduğu gibi sosyal duygusal gelişiminde temellerinin atıldığı dönemdir. Çocuğun bu dönemde geçirdiği yaşantılar ileriki dönemlerde de duygusal sağlığını ve sosyal yaşantısını etkileyecektir. Bireyin akademik ve bilişsel gelişimi de büyük ölçüde onun toplumsal yaşama uyumunu sağlayacak olan sosyal duygusal gelişim düzeyi ile yakından ilişkilidir.

Çocuklara erken yaşlarda olumlu duygusal becerilerin öğretilmesi günümüz toplumu için kaçınılmaz bir ihtiyaç olmuştur. Birçok yazar ve araştırmacının ileri sürdüğü gibi günümüz toplum ve aile yapısındaki değişiklikler farklı davranış problemlerinin ortaya çıkmasına ve risk altında bulunan çocuk ve aile sayısının artmasına neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak da, okul öncesi dönem çocuklarının bir kısmı okul içi performans ve davranışlarını etkileyebilecek birçok sorunla beraber okula gelmektedirler. Eğitimciler de bu problemlerin erken tanımlanmasında ve önlenmesinde önemli bir rol oynamaktadırlar.

Erken yaşlarda sosyal ve duygusal becerileri kazanan çocuklar sosyal açıdan çevresindeki kişiler ile ilişkilerinde daha başarılı olmaktadır (Denham, Blair, DeMulder ve Levitas, 2003; Joseph ve Strain, 2003; Denham ve Weissberg, 2004).

Denham, Blair, DeMulder ve Levitas (2003) okul öncesi dönemde çocukların sahip oldukları duygusal ve sosyal becerilerin onların gelecekte ne tür bir sosyal yeterliliğe sahip olacaklarının tahmin edilmesini sağladığını ortaya koymuşlardır. Bu ilişki bize şunu gösterebilir, diğerlerinin duygularını anlayabilen çocuklar aynı zamanda gelecekte istenen sosyal yeterliliğe sahip olan yetişkinler olabilmektedirler.

Bu gerçekler göz önüne alınarak son on yılda yapılan araştırmalar; eğitimcilerin, ebeveynlerin ve toplumun çocukların sadece akademik başarılarını değil, aynı zamanda çocukların sosyal duygusal becerilerini, karakterlerini ve toplum katılımlarını arttıracak geniş bir eğitim programı ihtiyacının farkına vardıklarını ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda, eğitim kurumlarına, topluma ve ebeveynlere çocukların erken yaşlarda sosyal ve duygusal olarak gelişmelerinin sağlanması ve bu çocukların çeşitli sosyal ve duygusal ihtiyaçlarının da ele alınması konusunda önemli görevler düşmektedir (Roeser ve Eccles, 2000; Berryhill ve Prinz, 2003). Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan genel eğitim programlarının, sosyal duygusal öğrenme programları ile desteklenmesi çocukların duygusal gelişim alanındaki mevcut potansiyelinin arttırılmasını sağlayacaktır.

Sosyal duygusal öğrenme programları, erken yaşlarda çocukların sosyal duygusal gelişmelerini, olumlu sosyal davranışlarını ve akademik başarılarını desteklemeyi ve problem davranışları azaltmayı amaçlamaktadır. Gelişimlerine uygun olarak geliştirilen sosyal duygusal öğrenme programları,

çocukların duygu bilgisinde, kendi duygularının yönetiminde ve sosyal problem çözme becerilerinde artış sağlamaktadır (Greenberg ve diğ., 2003; Weissberg ve O'Brien, 2004; CASEL, 2005).

Bu araştırmanın amacı, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın okul öncesi eğitime devam eden beş yaş çocuklarının duygusal gelişimleri üzerine etkisini ortaya koymaktır.

Yöntem

Bu çalışmada Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın okul öncesi eğitime devam eden beş yaş çocuklarının duygusal gelişimlerine etkililiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaca bağlı olarak çalışmada, öntest-sontest, kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Desende bağımlı değişken, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden beş yaş çocuklarının "duygusal gelişimleri" çocukların duygusal gelişimleri üzerine etkisi incelenen bağımsız değişken ise "Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı"dır. Bu bağlamda bağımsız değişkenin, bağımlı değişkenler üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Deneysel desenlerde temel amaç değişkenler arasında oluşturulan neden sonuç ilişkisini test etmektir (Büyüköztük ve diğ., 2011: 191). Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen, yaygın kullanılan bir desendir. Bu desende, dış çevrenin değiştirilmesi ya da istenilen deneklerin bir araya getirilmesi suretiyle araştırma yapılacak gruplar ilk olarak biri deney, diğeri kontrol grubu olarak ikiye ayrılır. Uygulama sürecinde ise etkisi test edilen deneysel işlem deney grubuna uygulanırken kontrol grubuna uygulanmaz. Son olarak gruplardaki deneklerin bağımlı değişkene ait ölçümleri aynı araçlar kullanılarak tekrar elde edilir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2010-2011 eğitim yılında İstanbul ili Ataşehir İlçesi Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi anaokulu ve anasınıflarına devam eden beş yaş çocukları oluşturmaktadır.

Çalışma grubunun oluşturulmasında, öncelikle Milli Eğitim Bakanlığı'ndan İstanbul ili Ataşehir ilçesine bağlı beş yaş çocuklarının devam ettiği resmi anaokulları ve anasınıflarının listesi elde edilmiştir.

Deneklerin iki gruba atanmasında iki temel yöntem kullanılmaktadır. Bunlardan biri yansız atama diğeri ise eşleştirmedir. Bu çalışmada grup eşleştirme yöntemine başvurulmuştur. Grup eşleştirme tekniğinde deney ve kontrol grupları yaş, eğitim, gelir gibi özellikler açısından benzer ortalamalara sahiptirler (Büyüköztürk, 2007).

Araştırmada deney ve kontrol gruplarının oluşturulmasında bu yöntemin seçilmesinin temel gerekçelerinden biri bu araştırmanın bir eğitim kurumunda gerçekleştiriliyor olmasıdır.

Araştırmanın yapılacağı okulda deney ve kontrol grubu oluşturulurken çalışma grubunu oluşturan çocukların demografik özellikleri, daha önce duygusal gelişimlerini destekleyen bir eğitimi almamış olmasına ve normal gelişim göstermesine dikkat edilmiştir. Bu amaçla, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı uygulanmadan önce, deney ve kontrol grupları oluşturulurken çalışma grubunda bulunan çocuklara Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi, öntest olarak uygulanmış ve sonuçları grup eşleştirmede kullanılmıştır. Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi sonuçları istatistik programına girilerek Mann Whitney-U testi yapılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan çocuklar, grup eşleştirme tekniği kullanılarak yapılan öntestler ile eşitlenmiş ve deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Yapılan grup eşleştirmelerinin ardından 20 deney (öğlen) ve 20 kontrol (sabah) grubu olmak üzere toplam 40 çocuk çalışma grubunu oluşturmuştur. Çocukların birbirleriyle etkileşimini önlemek için kontrol grubunu oluşturan çocukların sabah ve deney grubunu oluşturan çocukların öğleden sonra anaokuluna devam etmesi dikkate alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Çalışma temel olarak 2 aşamadan oluşmuştur

İlk aşama, “Güçlü Başlangıç: Sosyal Duygusal Öğrenme Programı’nın (Strong Start A Social& Emotional Learning Curriculum)” Türkçe’ye uyarlanması. Orijinal programın çevirisi her iki dili iyi bilen alan uzmanlarından 5 kişiye yaptırılmış, bu çeviriler doğrultusunda oluşturulmuştur. Çeviri 4 kişilik alan uzmanıyla birlikte gözden geçirilmiş, Türkçe’yi en iyi ifade edebilme kriteri baz alınarak sorunlu görünen yerler tekrar ele alınmış, uzman görüşü doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak nihai programa ulaşılmıştır.

Programın Türkçe’ye uyarlanmasının ardından, 12 hafta boyunca her günlük uygulamaları ayrıntılı biçimde içeren haftalık planların yer aldığı uygulama kitabının hazırlanması ve programın oluşturulması, ailelere gönderilecek olan haber bültenlerinin hazırlanması gerçekleştirilmiştir.

İkinci aşama ise, deney ve kontrol gruplarının oluşturulması, çocuklara Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi ön çalışmasının yapılması, programın uygulanması, son test ve izleme testlerinin yapılması şeklinde gerçekleşmiştir.

Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı uygulanmadan önce, Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi öntest olarak deney ve kontrol gruplarına uygulanmıştır. 20 deney grubu, 20 kontrol grubu olmak üzere toplam 40 çocuğa test uygulanmıştır. Öntest çalışmalarının ardından uygulamaya başlanmıştır.

2009 yılında Oregon Üniversitesi’nden Dr. Kenneth W.Merrell’in başkanlığını yaptığı bir grup araştırmacı tarafından 3-5 yaş çocuklarının sosyal duygusal gelişimlerini desteklemeye yönelik olarak geliştirilen “Strong Start A Social& Emotional Learning Curriculum” (Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı) 12 hafta süresince haftada bir gün deney grubuna günlük program içerisinde 45 dakika süre ile uygulanmıştır. Kontrol grubu çocukları herhangi bir eğitim almamıştır. Program sonunda Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi deney ve kontrol gruplarına tekrar uygulanarak alınan sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formunun oluşturulması aşamasında alan yazın taraması yapılmıştır ve araştırmacı tarafından uzman görüşlerine başvurularak geliştirilmiştir.

Bu bağlamda araştırma geliştirilmiş olan kişisel bilgi formu, çalışma grubunu oluşturan çocukların, cinsiyeti, doğum sırası, kardeş sayısı, okulöncesi kuruma devam etme süresi, anne-baba öğrenim durumu, anne-baba çalışma durumu ve anne-babanın mesleğine ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Formda yer alan bilgilerin toplanmasında sınıf öğretmeninden destek alınmıştır.

Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi (ACES: Assessment of Children’s Emotion Skills)

Deneyel çalışma öncesinde ve sonrasında gruplar arasındaki farkı gözlemleyebilmek amacı ile her iki gruba “Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi” uygulanmıştır. Shultz ve Izard (1998) tarafından geliştirilen Duygusal Becerilerin Değerlendirilmesi Testi duyguları tanıma, duyguları anlama ve duyguları ifade etme testi olmak üzere üç alt testten oluşan bir ölçme aracıdır. Duyguları tanıma alt testi duygusal yüz ifadelerinden (mutlu, üzgün, kızgın, korkmuş) oluşan 12 resimden oluşmaktadır. Duyguları anlama alt testi çocukların günlük hayatta karşılaşılabilecekleri duygusal durumları anlatan 12 örnek olaydan oluşmaktadır. Duyguları ifade etme alt testi

çocukların yaşadıkları olaylar karşısında sergiledikleri duygusal ifadelerin yer aldığı 12 örnek olaydan oluşmaktadır (Schultz ve Izard, 1998). Test doğru (1) yanlış (0) şeklinde işaretlenmektedir.

Test Durmuşoğlu Saltalı, Deniz, Çeliköz ve Arı (2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış ve geçerlilik-güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda faktör yükü. 30'un altında kalan maddeler uzman görüşleri de alınarak testten çıkarılmıştır. Alt testler arası korelasyon katsayıları incelendiğinde ise duyguları tanıma testi ile duyguları anlama testi arasındaki korelasyon değerinin .568; duyguları tanıma testi ile duyguları ifade etme testi arasındaki korelasyon değerinin .428; duyguları anlama testi ile duyguları ifade etme testi arasındaki korelasyon değerinin ise .472 olduğu ve bu değerlere göre alt testler arasında .01 düzeyinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Güvenirlilik çalışmalarında ise testi yarılama yöntemi ile elde edilen güvenirlilik bulguları anlama alt testi için .87; tanıma alt testi için .82 ; ifade alt testi için .78 ve toplam puan için .79 olarak saptanmıştır. KR 20 güvenirlilik metodu ile hesaplanan güvenirlilik değerleri ise; tanıma alt testi için .83; anlama alt testi için .89; ifade alt testi için .83 ve toplam puan için .81 olarak saptanmıştır. Ayrıca test maddelerinin aritmetik ortalama, standart sapma, toplam madde korelasyonu, madde gücüğü ve madde ayırt edicilik puanları değerlendirilerek yapılan madde analizi sonuçları da testin güvenirliliğini destekler niteliktedir. Her bir alt testin ve test toplam puanı alt %27 ile üst %27 arasındaki farkın anlamlılığına ilişkin yapılan t testi sonuçları da testin başarılı ve başarısız grupları ayırmada yeterli olduğunu göstermiştir.

Sonuç olarak güvenirlilik ve geçerlik ile ilgili elde edilen bulgular, Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi'nin Türk çocuklarının duyguları tanıma, duyguları anlama ve duyguları ifade etme becerilerini ölçmek için kullanılabileceğini göstermektedir (Durmuşoğlu Saltalı, Deniz, Çeliköz ve Arı, 2009).

Verilerin Analizi

Deney grubunun kendi içinde ön-son ve izleme testlerinden aldıkları puanlar arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla Friedman testi yapılmıştır. Parametrik testlerden bir tanesi olan Çift-Yönlü Varyans Analizinin (Two-way ANOVA) parametrik olmayan karşılığıdır. Bir gruba bağlı olarak ikiden fazla ölçme sonucunun karşılaştırılması işleminde kullanılmaktadır. Özellikle aynı gruba bağlı tekrarlı ölçümler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını test etmektedir (Baştürk, 2010). Anlamlı farklılığın çıktığı durumlarda, söz konusu farklılıkların hangi ölçümler arasında olduğunu belirlemek için değerler Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile ikili olarak karşılaştırılmıştır. Yapılan tüm analizlerde en az $p < .05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın uygulandığı deney grubu ile MEB (2006) okulöncesi eğitim programının uygulandığı kontrol grubunun sosyal ve duygusal gelişimleri ile ilgili veriler tablolar şeklinde sunularak açıklamalar yapılmıştır.

Tablo 1. Deney Grubu Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi Alt Boyutları Öntest-Sontest Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Boyutlar	Öntest-Sontest	N	SO	ST	z	p
Duyguları Tanıma	Negatif Sıra	0	.00	.00		
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit Toplam	0			-3.93*	.000***
Duyguları Anlama	Negatif Sıra	0	.00	.00		
	Pozitif Sıra	19	10.00	190.00		
	Eşit Toplam	1			-3.84*	.000***
Duyguları İfade Etme	Negatif Sıra	0	.00	.00		
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit Toplam	0			-3.94*	.000***
ÇBDT Toplam Puan	Negatif Sıra	0	.00	.00		
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit Toplam	0			-3.92*	.000***

*Negatif sıralar temeline dayalı ** Pozitif sıralar temeline dayalı *** $p < .01$ düzeyinde anlamlı farklılık

Tablo 1’de görüldüğü gibi, deney grubunun Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi’nden aldıkları öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonucunda, Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi’nden ($z = -3.92$; $p < .01$) ve duyguları tanıma ($z = -3.93$; $p < .01$) duyguları anlama ($z = -3.84$, $p < .01$) ve duyguları ifade etme ($z = -3.94$; $p < .01$) alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Fark puanlarının sıra ortalamaları ve toplamaları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son testler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle, program sonrasında deney grubunun duygusal becerileri anlamlı bir şekilde artmıştır. Başka bir anlatımla, çocukların duygusal beceri düzeyleri Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı’na katılma durumundan etkilenmiştir. Buradan Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı’nın deney grubundaki çocukların duygusal gelişimleri üzerinde olumlu etkilerinin bulunduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.

Tablo 2. Kontrol Grubu Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi Alt Boyutları Öntest-Sontest Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Boyutlar	Öntest-Sontest	N	SO	ST	z	p
Duyguları Tanıma	Negatif Sıra	0	.00	.00		
	Pozitif Sıra	11	6.00	66.00		
	Eşit	9			-3.12*	.002***
	Toplam	20				
Duyguları Anlama	Negatif Sıra	2	6.00	12.00		
	Pozitif Sıra	8	5.38	43.00		
	Eşit	10			-1.64*	.101
	Toplam	20				
Duyguları İfade Etme	Negatif Sıra	0	.00	.00		
	Pozitif Sıra	10	5.50	55.00		
	Eşit	10			-2.91*	.004***
	Toplam	20				
ÇBDT Toplam	Negatif Sıra	1	9.00	9.00		
	Pozitif Sıra	16	9.00	144.00		
Puan	Eşit	3		0	-3.22*	.001***
	Toplam	20				

* Negatif sıralar temeline dayalı ** Pozitif sıralar temeline dayalı *** p<.01 düzeyinde anlamlı farklılık

Tablo 2'de görüldüğü gibi, Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi'nden (z=-3.22; p<.01) duyguları tanıma (z=-3.12; p<.01) ve duyguları ifade etme (z=-2.91; p<.01) alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Duyguları anlama (z=-1,64, p>.05) alt boyutunda ise aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Grubu Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi ve Alt Boyutları Sontest Puanlarına İlişkin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

Boyutlar	Grup	N	ST	SO	U	z	p
Duyguları Tanıma	Deney	20	610.00	30.50			
	Kontrol	20	210.00	10.50	.000	-5.70	.000*
	Toplam	40					
Duyguları Anlama	Deney	20	605.00	30.25			
	Kontrol	20	215.00	10.75	5.00	-5.46	.000*
	Toplam	40					
Duyguları İfade Etme	Deney	20	597.00	29.85			
	Kontrol	20	223.00	11.15	13.00	-5.38	.000*
	Toplam	40					
ÇDBDT Toplam	Deney	20	610.00	30.50			
	Kontrol	20	210.00	10.50	.000	-5.50	.000*
Puan	Toplam	40					

*p<.01 anlamlı

Tablo 3'de görüldüğü gibi, deney ve kontrol grubunun sontest puanlarına göre, Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi'nin genelinden (U=.000, p<.01) aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında söz konusu fark deney grubu lehine gerçekleşmiştir.

Duyguları tanıma ($U=0.000$, $p<.01$) duyguları anlama ($U=5.00$, $p<.01$) ve duyguları ifade etme ($U=13.00$, $p<.01$) alt boyutlarından deney ve kontrol gruplarının sontest puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında söz konusu fark deney grubu lehine gerçekleşmiştir. Diğer bir anlatımla çocukların duygusal beceri düzeyleri buldukları grup ile ilişkilidir. Buna bağlı olarak, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'na katılan deney grubundaki çocukların duygusal beceri düzeyleri, eğitime katılmayan kontrol grubundaki çocuklardan daha yüksektir. Bu bulgu, programın çocukların duygusal gelişimleri üzerinde olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Deney Grubu Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi Alt Boyutları Öntest-Sontest- İzleme Puanlarına İlişkin Friedman Testi Sonuçları

Boyutlar	Test	N	SO	χ^2	sd	p
Duyguları Tanıma	Öntest	20	1.00	40.00	2	.000*
	Sontest	20	2.50			
	İzleme	20	2.50			
Duyguları Anlama	Öntest	20	1.05	37.37	2	.000*
	Sontest	20	2.50			
	İzleme	20	2.45			
Duyguları İfade Etme	Öntest	20	1.00	40.00	2	.000*
	Sontest	20	2.50			
	İzleme	20	2.50			
ÇDBDT Toplam	Öntest	20	1.00	39.37	2	.000*
	Sontest	20	2.53			
	İzleme	20	2.48			

* $p<.01$ anlamlı

Tablo 4'de görüldüğü gibi, Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi'nden ($z=-3.92$; $p<.01$) ve duyguları tanıma ($z=-3.93$; $p<.01$) duyguları anlama ($z=-3.84$, $p<.01$) ve duyguları ifade etme ($z=-3.94$; $p<.01$) alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Fark puanlarının sıra ortalamaları ve toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son testler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle, program sonrasında deney grubunun duygusal becerileri anlamlı bir şekilde artmıştır. Başka bir anlatımla, çocukların duygusal beceri düzeyleri Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'na katılma durumundan etkilenmiştir. Buradan Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın deney grubundaki çocukların duygusal gelişimleri üzerinde olumlu etkilerinin bulunduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Deney grubu Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi genelinde ve duyguları tanıma, duyguları anlama ve duyguları ifade etme alt boyutları öntest ve sontest sonuçları arasında sontest lehine $p<.01$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Uygulama sonrasında deney grubu çocuklarının Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi ve alt boyutlarından aldıkları puanların uygulama öncesine göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgular, uygulama sonrasında deney grubu çocuklarının duygusal becerilerinin, uygulama öncesine göre anlamlı bir şekilde arttığını göstermektedir.

Bu sonuçlara göre Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın çocukların duyguları tanıma, duyguları anlama, duyguları ifade etme ve duygusal becerilerini etkilediği ileri sürülebilir. Bir başka deyişle Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'na katılan çocukların duygusal yüz ifadelerini tanıma düzeyleri, bireyin hangi olaylar karşısında hangi duyguları yaşayacağını anlama

becerisi ve bireylerin duyguları ifade etmeye ilişkin ipuçlarını tanıma düzeyleri artmıştır. Buradan da, programın çocukların duygusal gelişimleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir. Bu konu ile ilgili yapılan çeşitli çalışmalar araştırmamızın sonuçlarını destekler niteliktedir:

Gunter, Calderalla, Korth ve Young (2011) yaptıkları araştırmalarında benzer bulgu elde etmişlerdir. Gunter, Calderalla, Korth ve Young (2011) Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın 5 yaş çocuklarının problem davranışlarına ve duygusal becerilerine etkisine baktıkları çalışmada, deney grubunun duygusal becerilerinde öntest ve sontest arasında sontest lehine anlamlı bir fark görülmüştür.

Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın çocukların duygusal gelişimleri üzerindeki olumlu etkisini destekleyen bir başka araştırma ise, Kramer, Calderalle, Christensen ve Shatzer (2010) tarafından yapılmıştır. Çalışma kapsamında, araştırmacılar tarafından Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı 6 yaş çocuklarına uygulanmıştır. Program başında ve sonunda yine benzer şekilde "Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi" kullanılmıştır. Program 67 kişilik bir çalışma grubu ile yürütülmüş ve deney grubundaki çocuklara 12 hafta süreyle haftada 45 dakika olmak üzere "Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı" uygulanmıştır. Bulgular, araştırmamızın bulgularını birebir desteklemektedir. Buna göre, çocukların duyguları tanıma, duyguları anlama ve duyguları ifade etme becerilerinde öntest ve sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu araştırmada, program sonunda çocukların duygusal beceriler bakımından anlamlı ölçüde ilerleme göstermeleri araştırmamızın bu yöndeki bulgularını desteklemektedir.

Benzer bir çalışma Durmuşoğlu Saltalı (2010) tarafından ülkemizde gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen "Duygu Eğitimi Programı", anasınıfı 6 yaş çocuklarından oluşan 64 kişilik bir grupla (32 deney/32 kontrol) çalışılmış ve programın etkisi ölçülmüştür. Çalışmada çocukların duygusal gelişimlerini takip etmek üzere benzer şekilde "Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi" kullanılmıştır. Deney grubunu oluşturan çocuklara dört ay süreyle haftada üç gün olmak üzere 48 günlük eğitim programı uygulanmıştır. Araştırma sonuçları bulgularımızı destekler niteliktedir. Buna göre, deney grubu çocukların duyguları tanıma, duyguları anlama, duyguları ifade etme ve toplam duygusal beceri öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir fark bulunurken, son testlerin ön testlerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Kontrol grubu Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi genelinde ve duyguları tanıma ve duyguları ifade etme alt boyutları öntest ve sontest sonuçları arasında sontest lehine $p<.01$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Duyguları anlama alt boyutunda ise öntest ve sontest sonuçları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı içerisinde bulunmayan çocuklarında on iki haftalık süre içerisinde duygusal beceri düzeylerinde bir artış olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum kontrol grubu içerisinde bulunan çocukların da çalışma süresinde bir program içerisinde olmaları ve MEB (2006) programında çocukların duygusal alanının geliştirilmesine yönelik yer alan amaç ve kazanımların bir sonucu olarak açıklanabilir. Bu sonuç, okul öncesi eğitim programı içerisinde duygusal alan ile ilgili yer alan amaç ve kazanımların çocukların duygusal gelişimlerini desteklendiğini göstermektedir.

Deney ve kontrol grubu sontest puanlarında Çocukların Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi genelinde ve duyguları tanıma, duyguları anlama ve duyguları ifade etme alt boyutlarında deney grubu lehine $p<.01$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuç, deney grubundaki çocukların kontrol grubundaki çocuklardan daha yüksek düzeyde duygusal beceriye sahip olduklarını ve programın çocukların duygusal gelişimleri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programına katılan çocukların bütün duygusal beceri alanlarının mevcut MEB (2006) programına devam eden çocuklardan daha yüksek olması Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın temel aldığı bazı ilkelere kaynaklanıyor olabilir.

Bu ilkelere göre programın başarılı olması, çocukların dikkatlerini çekmeye, öğretmen-çocuk ilişkisinin önemine, programda geribildirim ve pekiştireçlere sıklıkla yer verilmesine ve öğrenilen becerilerin değişik ortamlarda uygulanmasına bağlıdır (Merrell, Whitcomb ve Parisi, 2009). Ayrıca programda kullanılan bazı materyaller de çocukların beceri düzeyini artırmış olabilir. Örneğin programda kullanılan duygu kartları çocukların duygu adlarını somutlaştırmasını, program boyunca hayvan bir maskotun kullanılması ise çocukların daha kolay ve etkili öğrenmesini sağlamak üzere geliştirilmiş materyal ve yöntemlerdir. Bunun yanı sıra öğretmenin sınıfta bir olay yaşandığında çocukları olayın sosyal ve duygusal etkileri üzerinde konuşmaya teşvik etmesi gibi fırsat eğitimleri de daha kalıcı beceri öğrenmesi amacıyla programda yer almaktadır (Merrell, Whitcomb ve Parisi, 2009). Bu faktörlerde Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Program'ının başarısını artıran faktörler arasında yer alıyor olabilir.

Deney grubundaki çocukların duygusal becerilerinin, kontrol grubundan anlamlı düzeyde yüksek olmasının diğer bir nedeni ise, güçlü başlangıç bültenleriyle, programda yapılan etkinliklerin haftada bir ailelerle paylaşılmasıdır. Böylece, ailelerin okulda uygulanan etkinliklerle bilgi sahibi oldukları ve çocuklarıyla program kapsamında yapılan etkinlikleri evde de tekrar ettikleri düşünülebilir.

Duygusal beceriler açısından elde edilen sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde yapılan çeşitli araştırmalarda (McMahon, Washburn, Felix, Yakın ve Childrey 2000; Lynch, Geller ve Schmidt, 2004; Izard, Trentacosta, King ve Mostow, 2004; Izard ve diğ., 2008; Webster-Stratton, Reid ve Stoolmiller, 2008; Bierman ve diğ., 2008; Durmuşoğlu Saltalı, 2010; Öztürk Samur, 2011) benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Celene, Rebecca, Cortes ve Greenberg (2007) araştırmalarında PATHS (Alternatif Düşünme Stratejilerini Programı) programının okulöncesi dönem çocukların duygusal beceri düzeyleri üzerindeki etkisine bakmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre, eğitimi alan çocukların daha yüksek duygu bilgi becerilerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Lynch, Geller ve Schmidt (2004) araştırmalarında, Pal'ın Arkadaşları: Çocuklar Sağlıklı Seçimler Yapabilirler Programı'nın 4-5 yaş çocuklarının duygusal becerilerini anlamlı düzeyde arttırdığı sonucunu elde etmişlerdir. Bu araştırmalar, deney grubundaki çocukların duygusal beceri düzeylerinin, kontrol grubundaki çocuklardan anlamlı düzeyde yüksek olması yönünde elde edilen sonuçları destekler.

Deney grubunun Çocukların Duygusal Becerilerin Değerlendirilmesi Testi genelinde ve alt boyutlarında sontest ve izleme testinden elde edilen puanlar öntestten elde edilen puanlara göre daha yüksek ve sontest-izleme testi arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuç, deney grubu çocuklarının Çocukların Duygusal Becerilerin Değerlendirilmesi Testi genelinden ve alt boyutlarından sontest sonucunda elde ettikleri puan ortalamalarının, iki ay sonra yapılan izleme testinde koruduklarını ve uygulanan Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın etkisinin program bittikten sonra da devam ettiğini göstermektedir.

Humphrey, Kalambouk, Wigelsworth ve Lendrum (2010) yaptıkları çalışmada Sosyal ve Duygusal Yönleri Öğrenme (SEAL) Programı'nın 6-11 yaş arası öğrencilerin sosyal ve duygusal becerilerine etkisine bakılmıştır. Araştırmaya 6-11 yaş arasında toplam 102 deney ve 80 kontrol grubu olmak üzere toplam 182 öğrenci katılmıştır. Deney grubunu oluşturan öğrencilere dokuz hafta süre ile haftada bir gün Sosyal ve Duygusal Yönleri Öğrenme (SEAL) Programı uygulanmıştır. Program sonrasında çocukların empati, öz farkındalık, öz düzenleme, empati becerilerinde deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Program uygulama bitiminden sekiz hafta sonra yapılan izleme testi sonucunda ise, deney grubunun sontest ve izleme testi arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiş ve programın etkisinin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç araştırmamızın bulgularını destekler niteliktedir.

Öztürk Samur (2011) tarafından gerçekleştirilen bir başka araştırmada ise, Değerler Eğitimi Programı'nın anasınıfına devam eden altı çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimleri üzerinde etkisi incelenmiştir. Çalışma grubunu, 22 deney 22 kontrol olmak üzere 44 çocuk oluşturmuştur.

Araştırma sonucunda, deney grubu çocuklarının duyguları düzenleme öntest ve sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Deney grubu çocuklarının sontest ve izleme testi ölçümleri arasında anlamlı bir fark bulunmamış ve bu sonuç eğitim programının etkilerinin kalıcı olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Bu araştırma da bir kez daha çocukların farklı beceri alanlarını geliştirmeye yönelik olarak hazırlanan eğitim programlarının zaman içerisinde etkisinin devam ettiği sonucunu ortaya çıkartmaktadır.

Bu araştırmanın bulgularından hareketle, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'na katılan deney grubundaki çocukların, programa katılmayan kontrol grubundaki çocuklardan daha yüksek düzeyde duygusal beceriye sahip oldukları ve programın çocukların duygusal becerilerin arttırılmasında etkili olduğunu görülmüştür. Araştırma sonuçlarına dayanarak, Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programı'nın okul öncesi eğitime devam eden beş yaş çocuklarının duygusal gelişimleri üzerinde olumlu yönde etkisinin olduğu ve programın etkililiğinin ispat edildiği görülmektedir. Güçlü Başlangıç Sosyal Duygusal Öğrenme Programına katılan çocukların duygusal beceri alanlarının mevcut okul öncesi eğitim programına devam eden çocuklardan daha yüksek olması, programın çocukların bu yöndeki becerilerini desteklediğini olumlu yönde desteklediğini göstermektedir. Birçok sosyal ve duygusal öğeyi barındıran ve destekleyen programın, bu açıdan etkisini ispat ettiği söylenebilir.

Duygusal becerilerin sistematik programlar kullanılarak geliştirilebileceği ve öğrenilen becerilerin kalıcı olabileceği bu araştırma sonucunda da görülmektedir. Sosyal duygusal öğrenme programlarının mevcut eğitim uygulamaları ile birleştirilmesinin çocukların duygusal gelişimlerine katkıda bulunduğu ve gelişimlerini desteklediği ortaya çıkmıştır.

KAYNAKLAR

- Baştürk, R. (2010). *Nonparametrik istatistiksel yöntemler*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Berryhill, J.C. & Prinz, R.J. (2003). Environmental interventions to enhance student adjustment: *Implications for Prevention. Prevention Science*, 4(2), 65-87.
- Bierman, K.L., Domitrovich, C.E., Nix, L.R., Gest, S.D., Welsh, J.A., Greenberg, M.T., et al. (2008) Promoting academic and social-emotional school readiness: The Head Start REDI program. *Child Development*, 79(6), 1802-1817.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Deneyisel desenler* (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztrük, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (10. Baskı) Ankara: Pegem Akademi.
- Celene, E.D., Cortes, R.C. & M.T. Greenberg (2007). Improving young children's social and emotional competence: A randomized trial of the preschool paths curriculum. *Journal of Primary Prevention*, 28(2), 67-92.
- Collaborative for Academic, Social, Emotional Learning. (2005). *Safe and sound: an educational leader's guide to evidence-based social and emotional learning (SEL) programs*. Chicago, IL: Author.
- Denham, S.A., Blair, K.A., DeMulder, E. & Levitas, J. (2003). Preschool emotional competence: Pathway to social competence? *Child Development*, 74(1), 238-256.
- Denham, S.A. & Weissberg, R.P. (2004). Social-emotional learning in early childhood: What we know and where to go from here. In E. Chesebrough; P. King, T.P. Gullota, ve M. Bloom , *A blueprint for the promotion of prosocial behavior In early childhood*, 13-50. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

- Durmuşoğlu Saltalı, N., Deniz, E.M., Çeliköz, N. ve Arı, R. (2009). Altı yaş çocukları için duygusal becerilerin değerlendirilmesi testinin (ACES) Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences*, 42(1), 403-420
- Durmuşoğlu Saltalı, N. (2010). *Duygu eğitiminin okul öncesi dönem çocuklarının duygusal becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Harlacher, J.E. & Merrell, K.W. (2010). Social and emotional learning as a universal level of student support: evaluating the follow-up effect of strong kids on social and emotional outcomes. *Journal of Applied School Psychology*, 26(3), 212-229.
- Humphrey, N., Kalambouka, A., Wigelsworth, M. & Lendrum, A. (2010). Going for goals an evaluation of a short, social-emotional intervention for primary school children. *School Psychology International*, 31(3), 250-270
- Gunter, L., Calderalla, D., Korth, P. & Young, K.R. (2011). Social and emotional learning in preschool: An evaluation of strong pre-k. *EETC 2011 Early education and technology for children*. Retrieved August 3, 2011, from http://2011.eetconference.org/wpcontent/uploads/LeslieGunter_etal_EETC_2011.pdf
- Greenberg, M. T., Weissberg, R. P., O'Brien, M. U., Zins, J. E., Fredericks, L. & Resnik, H. (2003). Enhancing school-based prevention and youth development through coordinated social, emotional, and academic learning. *American Psychologist*, 58, 466-474.
- Joseph, G.E. & Strain, P.S. (2003). Comprehensive evidence-based social-emotional curricula for young children: an analysis of efficacious adoption potential. *Topics In Early Childhood Special Education*, 23(2), 65-76.
- Kramer, T., Calderalle, P., Christensen, L. & Shatzer, R.H. (2010). Social and emotional learning in the kindergarten classroom: evaluation of the strong start curriculum. *Early Childhood Education Journal*, 37, 303-309.
- Lynch, K. B., Geller, R. S. & Schmidt, M.G. (2004). Multi year evaluation of the effectiveness of a resilience-based prevention program for young children. *The Journal of Primary Prevention*, 24(3), 335-353.
- Merrell, K. M., Parisi, D. M. ve Whitcomb, S. G. (2009). *Strong Start: A social and emotional learning curriculum for Pre-K*. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing.
- Öztürk Samur, A. (2011). *Değerler eğitimi programının 6 yaş çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Roeser, R.W. & Eccles, J.S. (2000). Schooling and mental health. In A.J. Sameroff, M. Lewis, & S.M. Miller (Eds.), *Handbook of developmental psychopathology* (pp.135-151). New York, NY: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Schultz, D. & Izard, C.E. (1998). *Assessment of Children's Emotion Skills*. Yayınlanmamış Araştırma Raporu, Delaware Üniversitesi, Newark.
- Webster-Stratton, C., Reid, J.M. & Stoolmiller, M. (2008). Preventing conduct problems and improving school readiness: evaluation of the Incredible Years Teacher and Child Training Programs in high-risk schools. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(5), 471-488.
- Weissberg, R.P. & O'Brien, M.U. (2004). What works in school based social and emotional learning program for positive youth development. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 591, 86-97.

Extended English Abstract

Preschool Education is the period in which the social-emotional development along with all the other developmental progresses has been started. The experience which a child gains in this period can shape his/her future emotional health and social life. One's academic and cognitive development is also closely related with his/her social-emotional development level which can lead to his/her adaptation to the community life.

For today's societies, it is an inevitable need to teach positive emotional skills for preschool children. As many authors and researchers claim, the shift in today's society and family life can cause emergence of different behaviour problems and increase the number of children and families at risk. Due to this, some of the preschool children come to the school with some challenges, which can affect their behaviours and performances at school. Educators can have a crucial role in the recognition and prevention of these problems.

Recent researches done in the last decade considering these realities assert that educators, parents, and societies realise the need of a broad education program that can increase not only children's academic achievement but also their social emotional skills, characters and community participation.

In this regard, essential roles fall to education institutions, parents and community to support children's social and emotional development in their early ages and to consider their social and emotional needs. As general education programmes applied in preschool education institutions are supported with social emotional education programmes, this can lead to the improvement of children's present abilities.

Social-Emotional learning is defined as the process of possessing the experience of coping with interpersonal communication issues, having your own decisions, establishing positive relationships with others and maintain these relationships, understanding others perspectives, setting up reachable goals and reach them, resolving conflicts, recognizing emotions and having the ability to manage them. In other words, social-emotional learning is the process of developing primary social and emotional skills in children.

Social-emotional education programmes aim to support social and emotional development, positive social behaviour and academic achievement of the children in their early ages and to reduce their problematic behaviours. Social-emotional education programmes appropriately designed to children's developmental process can lead to an increase in their emotional knowledge, management of their emotions and social problem solving skills.

Purpose and significance

In this study, it is aimed to determine the effectiveness of the Strong Start Social Emotional Learning Program on emotional development of the five-year-old children attending at preschool institutions.

Methods

The study is conducted with pre-test and post-test control grouped experimental design. In the design emotional development of the five-year-old children studying at preschool institutions is considered as the dependent variable and Strong Start Social-Emotional learning program whose effect on children's emotional development is analysed is regarded as the independent variable. With the aim in prospect, the effect of independent variable on dependent variables is investigated.

The group matching technique was employed in constitution of the study groups. The main reason of the selection of this technique in the formation of both experimental and control groups was that the research was carried out in an education setting. Demographic features, physical and emotional developmental and previous learning background supporting their emotional

development were taken into consideration in the sampling process of the control and experimental groups. For this purpose, the Scale of Assessment of Children's Emotion Skills (ACES) was employed to all children in the sample as a pretest before the implementation of the Strong Start Social Emotional Learning Program and its results were used for group matching. For the assessment of the data obtained by the Scale of Assessment of Children's Emotion Skills (ACES), Mann Whitney-U test was employed. Among the sampling, control and experiment groups were formed by using the matched sampling technique and pre-test scores.

The study group consisted of 40 five-year-old children attending at the two pre-school groups of Ataşehir Şehit Öğretmen Nuriye Ak Preschool at the 2010-2011 academic year in İstanbul. Half of participants were attained to one control group and to one experimental group. Strong Start Social Emotional learning program was taught to children in experimental group once a week for 12 weeks in addition to their curriculum. Children in the control group continued to study their preschool education program.

In the study, Personal Information Form, the Scale of Assessment of Children's Emotion Skills (ACES) which were developed by Shultz and Izard (1998) adapted into Turkish and validated by Durmuşoğlu Saltalı, Deniz, Çeliköz and Arı (2009) were employed as data gathering instruments. In statistical data analysis, Mann Whitney U-Test, Wilcoxon Signed Rank Test, and Friedman Test were used.

Results

The results indicated that there was a statistically significant difference between the experiment and control group regarding their scores on emotional skills. The difference between the post-test and follow-up test of the children in the experiment group was not statistically significant and it was obtained that the effect of the Strong Start Social Emotional Learning Program was still in progress. Depending on the results of the study, it can be concluded that Strong Start Social Emotional Learning Program has a positive effect on emotional development of the five-year-old children studying at preschools and its efficiency.

Discussion and Conclusion

Depending on the results obtained, it is concluded that Strong Start Social Emotional Learning Program has a positive effect on the emotional development of five-year-old children. The study also reveals that emotional skills can be improved by systematic programs and the gained experience can be perpetual. Furthermore, the results affirm that coordination of the social emotional learning programs with existing curriculum can support both children's emotional development and their overall growth.